

СТРУЧНИ ИСПИТ ЗА РАД У МИНИСТАРСТВУ УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Научна критика,
полемика или осврт

DOI:
10.7251/BPGBL1214109G

УДК:
351.74/.76:347.7(497.6РС)

Др Николина Грбић-Павловић*

Апстракт: Стручни испит за рад у Министарству унутрашњих послова Републике Српске полагају лица по завршетку приправничког стажа, волонтерског рада, пробног рада обављеног у овом Министарству, као и други запослени у Министарству. С обзиром на специфичност послова и задатака које запослени у Министарству обављају, те право овог органа управе да у складу са посебним законима и подзаконским актима организује полагање стручног испита, министар унутрашњих послова Републике Српске донио је Правилник о стручном испиту за рад у Министарству унутрашњих послова Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 113/13 – у даљем тексту: Правилник). Управо доношењем овог Правилника крајем 2013. године, детаљно је уређена област полагања стручног испита у Министарству. Ступањем на снагу новог Правилника престао је да важи Правилник о стручном испиту за рад у Министарству унутрашњих послова Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 31/12). С обзиром на то да Правилник предвиђа и значајније измјене у односу на раније важеће одредбе из области полагања стручног испита, у раду ће се након уводних разматрања детаљно презентовати одредбе новог Правилника о стручном испиту за рад у Министарству унутрашњих послова Републике Српске, као и одредбе Програма за полагање стручног испита.

Кључне ријечи: стручни испит, Правилник, Програм.

УВОДНА РАЗМАТРАЊА

С обзиром на то да су у Министарству унутрашњих послова Републике Српске (у даљем тексту: Министарство) запослени полицијски службеници, државни службеници и намјештеници, сасвим је разумљива примјена великог броја различитих прописа из области радних односа. Полицијски службеници могу бити унуформисани и неуниформисани запослени који приликом обављања својих послова и задатака примјењују полицијска овлашћења (Милетић, 1997). С друге стране, остали запослени у Министарству (државни службеници и намјештеници), у

* Висока школа унутрашњих послова, Бања Лука; e-mail: nikolinagrbc@blic.net

погледу дужности, овлашћења, природе послова и услова рада, у основи су у истом положају као и запослени у другим органима управе (Милетић и Југовић, 2009). Радноправни статус запослених у Министарству је посебно уређен и специфичан када су у питању полицијски службеници. Тако се према овој категорији запослених у Министарству примјењују, прије свега, „полицијски прописи“, али и други општи прописи из области радних односа (Митровић, 2008: 15). Како је један од посебних услова за заснивање радног односа у Министарству, између осталог, и положен стручни испит (Кунић, 2006), било је потребно посебно уредити сва питања која су у вези са условима, програмом, саставом испитне комисије и самим начином полагања стручног испита за раду Министарству. Наиме, чл. 31. ст. 2. Уредбе о стручном испиту за рад у управи Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 68/11) предвиђа могућност полагања стручног испита у оквиру других органа управе који имају право да у складу са посебним законима организују полагање стручног испита за одређену струку (унутрашњи послови, грађевинарство и урбанизам, геодетски послови и други послови). Тако је, на основу чл. 51. Закона о унутрашњим пословима („Службени гласник Републике Српске“, број 4/12) и чл. 82. ст. 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, број 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12 и 121/12), министар унутрашњих послова Републике Српске, крајем 2013. године, донио нови правилник којим се уређује област полагања стручног испита у Министарству. Према Уредби, Министарство је било у обавези да свој Програм полагања стручног испита (у даљем тексту: Програм) усклади са Програмом за полагање стручног испита за рад у управи.

СТРУЧНИ ИСПИТ ЗА РАД У МИНИСТАРСТВУ

Стручни испит за рад у Министарству полажу лица по завршетку приправничког стажа, волонтерског рада, пробног рада обављеног у овом Министарству, као и други запослени у Министарству.

Приправник је лице које након завршене средње школе, више школе или факултета први пут заснива радни однос у том занимању. Дужина приправничког стажа зависи од занимања на које се стаж односи. За лице са завршеном средњом стручном спремом приправнички стаж износи шест мјесеци; за лице са завршеном вишом стручном спремом приправнички стаж износи девет мјесеци, а за лице са завршеним факултетом, односно високом стручном спремом, приправнички стаж износи годину дана. Важно је напоменути да наведени период проведен на приправничком раду мора бити у степену стручне спреме за који лице полаже стручни испит. Према Правилнику, не сматра се приправником лице које први пут заснива радни однос у Министарству, а радило је у другим органима, организацијама, привредним друштвима и другим

правним лицима дуже од прописаног трајања приправничког стажа и нема положен одговарајући стручни испит (чл. 2. ст. 3. Правилника). За вријеме приправничког стажа, приправници се оспособљавају за обављање послова кроз обуку и практичан рад.

Волонтер је лице које се након завршене средње школе, више школе или факултета први пут прима на рад у Министарство без заснивања радног односа, односно обавља волонтерски рад. Волонтерски рад може да траје онолико времена колико је законом прописано трајање приправничког стажа ради стицања услова за полагање стручног испита.

Приправници и волонтери би требали свој рад обављати само на оним радним мјестима за која су предвиђени статуси државног службеника или намјештеника. Право, приправнички стаж је веома развијен у француском и њемачком службеничком систему (Милосављевић, 1997: 546).

Полицијски службеници би требали обављати само пробни рад. Пробни рад представља пољедњу фазу процеса селекције (Милосављевић, 1997: 547). Код нас се пробни рад полицијског службеника састоји од увођења у обављање полицијских послова након преузимања дужности од стране полицијског службеника. Према чл. 59. Закона о полицијским службеницима („Службени гласник Републике Српске“, број 43/10 и 78/11) пробни рад укупно може да траје 12 мјесеци. Наведеним законом није прецизирано трајање пробног рада за сваку врсту стручне спреме. У том случају трајање пробног може да траје различито за сваку врсту стручне спреме, те различито за сваког полицијског службеника. У наредном периоду неопходно би било прецизирати трајање пробног рада за сваку врсту стручне спреме посебно, затим трајање пробног рада за полицијске службенике који напредују из нижег степена стручне спреме у виши, те трајање пробног рада за лица која се први пут распоређују на послове и задатке полицијског службеника. За вријеме пробног рада полицијски службеник врши редовне полицијске дужности и одговорности. По завршетку пробног рада, непосредни старјешина врши оцјењивање полицијског службеника. У случају да полицијски службеник буде оцијењен оцјеном „задовољава“ и више, Министарство потврђује запошљавање полицијског службеника, а у случају да полицијски службеник буде оцијењен оцјеном “не задовољава”, Министарство отпушта полицијског службеника, који губи свој статус без права на надокнаду због отпуштања из службе. Током периода пробног рада кандидати треба да покажу да ли имају радне навике и способности за рад у полицији, а могуће је и да се открију одређене њихове склоности или непожељне особине које су селекционом тиму промакле (нпр. немотивисаност и љеност, уживање алкохола или дрога, одређене болести и слично). Другу битну сврху пробног рада чини практично обучавање за посао, тако да се пробни рад одвија упоредо са курсевима

обуке. Требало би да траје најкраће годину дана (Милосављевић, 1997: 548).

Поред наведених категорија, стручни испит полажу и други запослени у Министарству са статусом полицијског службеника, државног службеника и намјештеника уколико су завршили своје дошколовање током рада у Министарству и промијенили радно мјесто, и то: а) са средњом стручном спремом полажу стручни испит након шест мјесеци рада у том степену стручне спреме; б) са вишом стручном спремом полажу стручни испит након девет мјесеци рада у том степену стручне спреме и в) са високом стручном спремом полажу стручни испит након годину дана рада у том степену стручне спреме. Такође, запослени који је положио стручни испит по програму за кандидате са средњом стручном спремом, а у току рада стекне вишу, односно високу стручну спрему може да полаже стручни испит за високу стручну спрему након што испуни услов који се односи на потребни радни стаж у том степену стручне спреме након стицања тог степена стручне спреме (чл. 5. Правилника).

Полагања стручног испита је ослобођено лице које: а) посједује научно звање доктор правних наука, б) је стекло научно звање магистар правних наука прије реформе високог образовања у Републици Српској или Босни и Херцеговини, в) је положило правосудни испит у Републици Српској или Босни и Херцеговини, г) је положило правосудни испит у бившој Југославији прије априла 1992. године, д) је положило правосудни испит изван Босне и Херцеговине, а испит је признат од министарства надлежног за послове правосудја, ђ) је положило испит за судију за прекршаје и е) лице које има најмање 20 година радног искуства на пословима стручне спреме за коју се тражи ослобађање од полагања стручног испита.

ПРОГРАМ ПОЛАГАЊА СТРУЧНОГ ИСПИТА

Према Уредби, Министарство је било у обавези да приликом сачињавања Програма полагања стручног испита исти усклади са Програмом за полагање стручног испита за рад у управи. Тако је новим Правилником (и Програмом који је саставни дио Правилника) ова одредба Уредбе у потпуности испоштована.

Полицијски службеници, приправници и волонтери, односно кандидати који обављају полицијске послове полажу стручни испит тако што:

а) са вишом и високом стручном спремом полажу: 1) основе уставног уређења и европске интеграције, 2) систем државне управе и локалне самоуправе, 3) управни поступак и управни спор, 4) радни односи и радни односи у управи Републике Српске, 5) канцеларијско пословање,

б) основе кривичног права и криминалистике, 7) полицијско право и 8) прекршајно право;

б) са средњом стручном спремом полажу: 1) основе уставног уређења и основе система државне управе и локалне самоуправе, 2) основе управног поступка, основе радних односа и радних односа у управи Републике Српске, 3) канцеларијско пословање, 4) основе кривичног права и криминалистике, 5) полицијско право и 6) прекршајно право.

Из претходно наведеног може се примијетити да су за полагање стручног испита са средњом, вишом и високом стручном спремом и статус полицијског службеника сви „општи предмети“ директно преузети из Уредбе. Полицијски службеници свих степена стручне спреме полажу још додатно три најважнија „полицијска предмета“. У односу на раније важећи правилник, број предмета за све кандидате је смањен и у називу промијењен. „Општи предмети“ су у потпуности прилагођени Уредби, тако да полицијски службеници у случају промјене статуса радног мјеста у Министарству или запошљавања у другом органу јавне управе могу затражити признавање положеног стручног испита код Агенције за државну управу Републике Српске (у складу са чл. 30. Уредбе).

Како поред полицијских службеника стручни испит у Министарству могу полагати и државни службеници и намјештеници, као и приправници и волонтери који свој приправнички и волонтерски стаж обављају на радним мјестима за која су предвиђени статуси државног службеника и намјештеника, стручни испит они полажу према програму који је идентичан програму полагања из чл. 4. Уредбе тако што:

а) кандидати који обављају послове државног службеника и намјештеника са вишом и високом стручном спремом полажу: 1) основе уставног уређења и европских интеграција, 2) систем државне управе и локалне самоуправе, 3) управни поступак и управни спор, 4) радне односе и радне односе у управи Републике Српске и 5) канцеларијско пословање;

б) кандидати који обављају послове државног службеника и намјештеника са средњом стручном спремом IV степена полажу: 1) основе уставног уређења и основе система државне управе и локалне самоуправе, 2) основе управног поступка, основе радних односа и радних односа у управи Републике Српске и 3) канцеларијско пословање.

Дискутабилно је питање полагања стручног испита у Министарству за категорије запослених државних службеника и намјештеника, као и приправника и волонтера који свој приправнички и волонтерски стаж обављају на радним мјестима за која су предвиђени статуси државног службеника и намјештеника. Наиме, о полагању стручног испита за ове категорије запослених у органима јавне управе Републике Српске говори се у чл. 61. Закона о државним службеницима („Службени гласник Републике Српске“, број 118/08, 117/11 и 37/12). У наведеном члану се

дефинише да је стручни испит, испит који се полаже ради стицања посебног услова за заснивање радног односа и обављање управних и других стручних послова из дјелокруга републичких органа управе, те да Влада Републике Српске уредбом ближе уређује садржај и начин полагања стручног испита, а Агенција доноси програм за полагање и организује полагање наведеног испита. У том смислу, Влада је својом Уредбом детаљно прописала ко, како и на који начин полаже стручни испит. Наведеном Уредбом је предвиђено да се стручни испит за запослене, између осталих, у стручним службама Владе Републике Српске полаже пред комисијом коју рјешењем именује директор Агенције за државну управу. Иако је Уредбом чл. 31. ст. 2. предвиђена могућност полагања стручног испита у оквиру других органа управе који имају право да у складу са посебним законима организују полагање стручног испита за одређену струку (унутрашњи послови, грађевинарство и урбанизам, геодетски послови и други послови), сматра се да категорије државних службеника и намјештеника запослених у Министарству стручни испит требају полагати у Агенцији за државну управу. Право да Министарство у складу са посебним законима организује полагање стручног испита потребно је ограничити само за категорију полицијских службеника, јер ова категорија запослених у Министарству представља „одређену струку“, односно запослене који приликом обављања својих послова и задатака директно примјењују полицијска овлашћења.

Такође, дискутабилно је питање изједначавања положеног стручног испита са вишом и положеног стручног испита са високом стручном спремом. Наиме, иако је програм стручног испита за кандидате са вишом и високом стручном спремом исти, услови за полагање стручног испита са вишом и високом стручном спремом нису исти. У том смислу подсјећамо да је у чл. 4. ст. 2. тач. б) и в) Правилника експлицитно предвиђено да запослени са статусом полицијског сулужбеника, државног службеника и намјештеника, стручни испит са вишом стручном спремом полажу након девет мјесеци рада у том степену стручне спреме, а да стручни испит са високом стручном спремом полажу након годину дана рада у том степену стручне спреме. Практично ово значи да лица која положе стручни испит са вишом стручном спремом добијају увјерење о положеном стручном испиту са том стручном спремом и самим тим (иако су завршила високу стручну спрему) не могу бити распоређена на радно мјесто за које је предвиђена висока стручна спрема. Ово је и разумљиво с обзиром на то да природа и сложеност послова и задатака који се обављају са вишом стручном спремом и послова и задатака који се обављају са високом стручном спремом нису исти. Како такво лице не би два пута полагало потпуно идентичан стручни испит, тренутно се може учинити сљедеће: лице које је одрадило приправнички, волонтерски, пробни или други рад на радном мјесту за које је предвиђена виша стручна спрема и положило стручни испит са вишом стручном спремом, а има завршену високу стручну спрему и могућност распореда на радно мјесто са високом

стручном спремом, распоређује се на пробни рад у трајању од годину дана на мјесто са високом стручном спремом. Након обављеног пробног рада и позитивне оцјене, такво лице се трајно распоређује на мјесто са високом стручном спремом без обавезе поновног полагања стручног испита. Међутим, распоред на пробни рад тренутно је могућ само за категорију полицијских службеника. Трајно, једноставније и потпуно законито рјешење овог проблема (за све категорије запослених) подразумијева измјену постојећих прописа из области полагања стручног испита (прије свега Уредбе, а затим и Правилника) и аката о организацији и систематизацији радних мјеста у јавној управи и њихово усклађивање са важећим прописима из области високог образовања. С обзиром на то да Закон о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број 73/10, 104/11 и 84/12) више не предвиђа стицање више стручне спреме, те да се оваква врста студија више не организује у Републици Српској, ово питање је потребно ријешити у складу са овим Законом. У том случају Уредбом и Правилником би се предвиђало само полагање стручног испита са високом стручном спремом, а актима о организацији и систематизацији радних мјеста у јавној управи Републике Српске више се не би предвиђала радна мјеста за која је потребна виша стручна спрема. Само у том случају више не би имало смисла, а ни потребе да се организује и полаже стручни испит са овим (вишим) степеном стручне спреме.

САСТАВ ИСПИТНЕ КОМИСИЈЕ

Стручни испит полаже се пред Комисијом за полагање стручног испита (у даљем тексту: Комисија) коју рјешењем именује министар унутрашњих послова на период од двије године. Комисија се састоји од предсједника, чланова Комисије и њихових замјеника, а који се именују из реда високообразованог кадра. Предсједник, чланови Комисије и њихови замјеници су испитивачи за одређене предмете. Испитивач може да буде полицијски службеник, државни службеник или намјештеник који има високу стручну спрему и најмање десет година радног стажа на пословима из области из које се именује за члана Комисије.

Министар, такође, на период од двије године именује секретара и записничара Комисије. Када су у питању административно-технички послови Комисије, најзначајнију улогу има секретар Комисије. Секретар Комисије административно-технички обрађује кандидатов захтјев за полагање стручног испита прије издавања увјерења о положеном стручном испиту, затим води евиденције о кандидатима који су полагали стручни испит, те извршава провјеру уплате накнаде за поновљено полагање стручног испита или полагање поправног испита. Када је у питању сам чин полагања стручног испита, секретар Комисије утврђује идентитет кандидата, затим упознаје кандидата који је приступио

полагању испита с његовим правима и обавезама (вријеме трајања испита, начин понашања за вријеме писменог дијела испита, могућност коришћења законских и подзаконских прописа и друго), те кандидату уручује писмени задатак који је одредио испитивач и прати полагање писменог дијела испита. Такође, присуствује усменом дијелу испита и води записник у току испита.

Евиденција о полагању стручног испита се води у електронском облику и у облику регистра, који је увезан и овјерен, а странице означене редним бројевима. Овјеру књиге врши предсједник Комисије, а у евиденцију се уписују подаци о кандидату: име и презиме, година и мјесто рођења, ЈМБ, назив завршене школе, односно факултета, статус кандидата, датум полагања испита, оцјена успјеха на испиту, број, датум и мјесто издавања увјерења о положеном испиту.

Предсједнику, члановима, секретару и записничару Комисије не припада накнада за рад у Комисији. С обзиром на то да учешће у раду Комисије карактерише значајан рад и велика одговорност за све чланове Комисије, рад у овој Комисји би требао бити плаћен. Оваквом ставу доприноси и чињеница да су чланови сличних комисија које се организују у оквиру других установа за свој рад додатно плаћени.

НАЧИН ПОЛАГАЊА СТРУЧНОГ ИСПИТА

Подношење захтјева за полагање стручног испита је искључива обавеза кандидата. Кандидат подноси захтјев на прописаном обрасцу Управи за правне и кадровске послове Министарства. Уз захтјев кандидат обавезно доставља овјерену фотокопију дипломе о стеченој стручној спреми и увјерење или потврду о потребном радном искуству у одговарајућем степену стручне спреме. Уколико захтјев кандидата није поднесен на овакав начин, неће се ни разматрати.

Обавијест о времену и мјесту полагања испита доставља се кандидату најкасније 15 дана прије полагања испита. У Министарству је пракса да се кандидати, али и чланови Комисије, о мјесту и времену, као и броју кандидата, обавјештавају путем депеше. Обавијест за чланове Комисије путем депеше је адекватан начин, с обзиром на то да су сви чланови Комисије стално запослени у Министарству и на овакав начин ће сигурно бити обавијештени. Међутим, поставља се питање да ли је овакав начин обавјештавања адекватан за све кандидате. Овдје је нарочити проблем обавјештавање приправника и волонтера који су свој рад у Министарству завршили (често се овај рад не обавља у мјестима у којима су кандидати стално настањени, па се по завршетку приправничког или волонтерског рада они враћају у мјеста гдје су стално настањени), као и кандидата који не испуњавају услове за полагање стручног испита или нису доставили сву потребну документацију уз захтјев за полагање стручног испита. Стога,

овдје би требало предвидјети доношење рјешења о захтјеву кандидата и испуњености услова за полагање стручног испита (с обзиром на то да се овдје ради о класичном управном поступку, није јасно зашто је ова фаза у Правилнику потпуно изостављена). Овакав начин рјешавања захтјева кандидата је предвиђен и чл. 12. и 13. Уредбе. Такво рјешење је обавезно доставити кандидату најкасније 15 дана прије полагања испита (чл. 13. ст. 2. Уредбе).

Сам чин полагања стручног испита се састоји из два дијела. Испит се састоји из писменог и усменог дијела. Писмени дио испита се састоји из практичног задатка из дјелокруга послова на којима је кандидат стекао радно искуство или обавио приправнички стаж и теста знања који се састоји из 30 питања којима су обухваћене све области из члана 6. Правилника, узимајући у обзир стручну спремину кандидата. Писмени дио испита обављају предсједник или замјеник предсједника Комисије и секретар Комисије. Писмени дио испита траје један сат. Питања у тесту знања су са понуђеним одговором, са могућношћу допуне одговора и одговора на питање. При изради практичног дијела писменог задатка кандидат може да користи само законе и подзаконске акте. Успјех кандидата на писменом дијелу испита оцјењује Комисија оцјеном “задовољава” или “не задовољава”. Ако је писмени дио испита оцијењен оцјеном “не задовољава”, кандидат не може приступити усменом дијелу испита. На писменом дијелу испита кандидат може да оствари максимано 50 бодова, и то: 20 бодова из израде писменог задатка и 30 бодова из теста знања. Тачан одговор на постављено питање из писменог теста бодује се једним бодом. Кандидат који на писменом дијелу испита оствари 40 и више бодова оцјењује се оцјеном „задовољава“ и може приступити усменом дијелу испита. Кандидат који оствари максималан број бодова на писменом дијелу испита ослобађа се полагања усменог дијела испита.

Усмени дио испита је јаван и спроводи се пред Комисијом у пуном саставу. По завршетку стручног испита, Комисија одлучује о успјеху кандидата. Комисија одлучује о успјеху кандидата оцјеном “положио стручни испит за високу стручну спремину”, “положио стручни испит за вишу стручну спремину”, “положио стручни испит за средњу стручну спремину” или “није положио стручни испит”. Предсједник Комисије саопштава кандидату резултате полагања стручног испита.

Кандидат који сматра да из неког предмета није правилно оцијењен, има право приговора Комисији одмах након саопштавања резултата полагања стручног испита, а најкасније у року од три дана – писменим путем – од дана саопштавања резултата полагања стручног испита. О приговору кандидата Комисија одлучује већином гласова. Уколико већина чланова Комисије сматра да је приговор кандидата оправдан, кандидат има право да поново приступи полагању предмета за који је сматрао да није правилно оцијењен.

Кандидат са високом и вишом стручном спремом који на усменом дијелу испита не покаже задовољавајуће знање из највише два предмета, има право да из тих предмета полаже поправни испит након 30 дана, а најкасније у року од 90 дана од дана полагања испита. Кандидат са средњом стручном спремом који на усменом дијелу испита не покаже задовољавајуће знање из једног предмета има право да из тог предмета полаже поправни испит након 30 дана, а најкасније у року од 60 дана од дана полагања испита. Уколико ови кандидати не приступе поправном испиту у року без оправданог разлога, сматраће се да испит нису положили. Ако није положио поправни испит, кандидат понавља цијели испит.

Кандидат који није положио стручни испит може испит поново полагати по истеку 90 дана од дана претходног полагања. Ако кандидат не приступи полагању стручног испита или прије почетка полагања изјави да одустаје од испита, сматра се да испит није полагао. Ако кандидат одустане од већ започетог стручног испита или не преда рад из писменог дијела испита, сматра се да испит није положио.

Започето полагање стручног испита може да се одгоди ако је кандидат због болести или других оправданих разлога спријечен да настави полагање испита. О одгађању полагања стручног испита одлучује Комисија већином гласова. Одгођени испит кандидат може наставити најкасније у року од 30 дана, почев од дана доношења одлуке о одгађању полагања испита, о чему одлучују Комисија. Кандидат не полаже онај дио испита који је положио до одгађања испита. Ако кандидат не приступи полагању испита у предвиђеном року, сматраће се да испит није положио.

И на крају, кандидату који је положио стручни испит издаје се увјерење о положеном стручном испиту у року од осам дана од дана полагања. Увјерење о положеном стручном испиту садржи: назив органа, име и презиме кандидата, датум и општину рођења, назив завршене школе, односно факултета, датум положеног стручног испита, број и датум издавања увјерења, потпис предсједника Комисије и службени печат.

О полагању стручног испита води се записник, који садржи: састав Комисије, датум и мјесто одржавања испита, име и презиме кандидата, датум и мјесто рођења, адресу, назив завршене школе, односно факултета, постављена испитна питања за кандидата, оцјену успјеха кандидата и начин гласања чланова Комисије. Записник потписују: предсједник, чланови Комисије, секретар и записничар. Уз записник о полагању стручног испита кандидата прилаже се захтјев кандидата за полагање испита са прилозима и писмени рад кандидата, што чини досије кандидата.

Трошкове полагања стручног испита, полагања поправног стручног испита и полагања поновног стручног испита сноси кандидат.

ЛИТЕРАТУРА

- Кунић, П. (2006). *Управно право*. Бања Лука: Висока школа унутрашњих послова.
- Милетић, С. (1997). *Полицијско право*, Књига I. Београд: Полицијска академија.
- Милетић, С.; Југовић, С. (2009). *Право унутрашњих послова*. Београд: Криминалистичко-полицијска академија.
- Милосављевић, Б. (1997). *Наука о полицији*. Београд: Полицијска академија.
- Митровић, Љ. (2008). *Полицијско право*. Бања Лука: Дефендологија центар за безбједносна, социолошка и криминолошка истраживања.
- Закон о унутрашњим пословима („Службени гласник Републике Српске“, број 4/12).
- Закон о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, број 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12 и 121/12).
- Закон о полицијским службеницима („Службени гласник Републике Српске“, број 43/10 и 78/11).
- Закон о државним службеницима („Службени гласник Републике Српске“, број 118/08, 117/11 и 37/12).
- Закон о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број 73/10, 104/11 и 84/12).
- Уредба о стручном испиту за рад у управи Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 68/11).
- Правилник о стручном испиту за рад у Министарству унутрашњих послова Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 113/13).
- Правилник о стручном испиту за рад у Министарству унутрашњих послова Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 31/12).

CERTIFICATION EXAM IN THE REPUBLIC OF SRPSKA MINISTRY OF INTERIOR

Nikolina Grbic – Pavlovic, PhD*

Abstract: The certification exam for the work in the Republic of Srpska Ministry of Interior is taken by the individuals upon the completion of their internship, volunteer work, or probation work, as well as by other employees of the Ministry. Considering the specific nature of the activities and tasks that are carried out by the Ministry's employees, and the right of this authority to organize the process of taking a certification exam in compliance with specific laws and regulations, the Republic of Srpska Ministry of Interior issued the Rulebook on the certification exam for work in Republic of Srpska Ministry of Interior ("Official Gazette of the Republic of Srpska", No. 113 /13 - hereinafter: the Rulebook). It was the adoption of this Rulebook at the end of 2013 that provided for having a comprehensively defined area of taking a certification exam in the Ministry. With the entry into the force of the new Rulebook, the old Rulebook on the certification exam for work in Republic of Srpska Ministry of Interior ("Official Gazette of the Republic of Srpska", No. 31 /12) ceased to exist. Given the fact that the new Rulebook provides for significant changes in terms of taking a certification exam in comparison to the provisions that were previously applied, the paper will, upon presenting the introductory remarks, present the provisions of the new Rulebook on the certification exam for work in Republic of Srpska Ministry of Interior, as well as the provisions of the Certification exam program.

Keywords: certification exam, Rulebook, Program

* *Police College, Banja Luka, e-mail: nikolinagrbc@blic.net*